

PROTOKOLL

År 2016, den 3. november, ble det ført forhandlinger i Kommunal- og moderniseringsdepartementet og hovedsammenslutningene om Særavtale om permisjon og økonomiske vilkår ved etter- og videreutdanning, kurs mv.

Til stede:

For Kommunal- og moderniseringsdepartementet:	Grete A. Jarnæs Else Margrethe Nergård
For LO Stat:	Randi Stensaker
For Akademikerne:	Anette Bjørlin Basma
For Unio:	Atle Gullestad
For Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund Stat:	Tore Leirfall

Møtet ble ledet av avdelingsdirektør Grete A. Jarnæs.

Partene ble enige om å videreføre Særavtale om permisjon og økonomiske vilkår ved etter- og videreutdanning, kurs mv.

Særavtale om permisjon og økonomiske vilkår ved etter- og videreutdanning, kurs mv. er følgende:

Kapittel 1 Virkeområde og omfang

§ 1 Virkeområde og omfang

1. Særavtalen omfatter permisjoner og økonomiske vilkår mv. under etter- og videreutdanning.
Særavtalen omfatter også grunnutdanning i betydning intern utdanning, etatsopplæring.
2. Særavtalens kapittel 2 og 3 gjelder ikke undervisningspersonale ved universiteter og høyskoler, da disse har egne regler.
3. Det avtales særskilt mellom staten og hovedsammenslutningene hvordan avtalen skal tilpasses undervisningspersonalet i grunn- og videregående skole.

4. Deltidstilsatt arbeidstaker med fast ukentlig arbeidstid (eventuelt gjennomsnittsberegning) kommer inn under avtalen på samme måte som arbeidstakere i heltidsstilling.
5. Kommunal- og moderniseringsdepartementet eller den KMD gir fullmakt, kan fastsette andre bestemmelser eller annen godtgjørelse enn det som fremgår av denne særavtale. Ved endring av bestemmelser eller godtgjørelser, skal dette skje i samråd med hovedsammenslutningene.

Kapittel 2 Økonomiske vilkår

§ 2 Permisjon med full lønn

Permisjon med full lønn kan innvilges for inntil ett år når:

- a) etter- og videreutdanning er nødvendig for virksomheten
- b) etter- og videreutdanning skal kvalifisere arbeidstakeren for fortsatt arbeid i stillingen eller virksomheten, og utdanningen er en integrert del av arbeidsvilkårene
- c) etter- og videreutdanning er nødvendig for at arbeidstakeren skal kunne fortsette i staten.

Det er virksomheten som vurderer om etter- og videreutdanning er nødvendig.

Med lønn forstås lønn etter hovedtariffavtalens fellesbestemmelser § 2 nr. 1 dersom ikke annet er avtalt.

§ 3 Permisjon med delvis lønn

Permisjon med delvis lønn kan innvilges for inntil ett år i de tilfeller etter- og videreutdanningen har mindre eller liten betydning for virksomheten. Virksomheten vurderer nødvendigheten av etter- og videreutdanningen.

Med lønn forstås lønn etter hovedtariffavtalens fellesbestemmelser § 2 nr. 1 dersom ikke annet er avtalt.

§ 4 Stipend

Det kan gis stipend til etter- og videreutdanning som virksomheten har behov for. Stipendet kan gis i kombinasjon med permisjon med eller uten lønn. Stipend kan også gis til dekning av utgifter som studieavgift, bøker, materiell mv.

§ 5 Utbetaling av lønnsmessige tillegg

Ved pålagt etter- og videreutdanning av inntil tre måneders varighet, utbetales lønn i henhold til fellesbestemmelsene § 11 nr. 1.

Ved pålagt etter- og videreutdanning på turnusfridager skal arbeidstakere, som ikke får lønn på disse dager utover hva de ville fått ved å utføre sitt ordinære arbeide, gis fri inntil to dager for turnusfridager som er medgått til etter- og videreutdanning.

Arbeidstakere som etter tidligere praksis får særskilt godtgjørelse for turnusfridager som er medgått under etter- og videreutdanningen, skal ikke gis fridager i tillegg.

Kapittel 3 Refusjon og pliktjeneste

§ 6 Utgifter ved etatsskoler

Virksomheten kan dekke reise- og oppholdsutgifter ved etatsskoler. Satsene fastsettes av virksomheten.

§ 7 Reiseutgifter

For pålagt etter- og videreutdanning, kurs og konferanser dekkes reiseutgifter mellom hjemsted og utdanningssted ved opplæringens begynnelse og slutt etter Særavtale for reiser innenlands for statens regning.

§ 8 Utgifter til omsorgsforpliktelser ved etter- og videreutdanning, kurs og konferanser
Arbeidstakere som har omsorgsforpliktelser for barn til og med 12 år, funksjonshemmede barn, eldre og uføre, kan ved deltakelse på pålagt etter- og videreutdanning, kurs og konferanser få dekket sannsynliggjorte utgifter som skyldes omsorgsforpliktelser, med inntil kr 500,- pr. døgn. Ordningen er begrenset til 14 døgn pr. år, for eneforsørgere 20 døgn pr. år. Det forutsettes at forpliktelsen ellers ville ha hindret arbeidstakeren i å delta.

§ 9 Refusjon av utdanningsutgifter/pliktjeneste

1. Når det gis permisjoner med hel eller delvis lønn, og/eller utdanningsutgifter/stipend dekkes av virksomheten, kan det inngås avtale mellom arbeidstaker og arbeidsgiver om pliktjeneste, og om refusjon av utdanningsutgifter/stipend hvis arbeidstakeren unnlater å oppfylle avtalen om pliktjeneste.

Ved permisjon av kortere varighet enn to måneder eller ved utdanningsutgifter lavere enn 1 G, inngås det ikke avtale om pliktjeneste.

2. Pliktjenesten skal i alminnelighet være det dobbelte av permisjonstiden.

Kapittel 4 Permisjon med lønn ved lese- og eksamensdager

§ 10 Lese- og eksamensdager

1. Arbeidstakere har i forbindelse med eksamen rett til en eksamens- eller en lesedag pr. to studiepoeng. Lesedagen(e) skal benyttes i umiddelbar tilknytning til eksamen. Arbeidstaker og arbeidsgiver må på forhånd avtale når dagene skal benyttes.

Arbeidstakere som tar etter- og videreutdanning som er til nytte for virksomheten eller for arbeidstakerens stilling/kompetanse, har rett til permisjon med lønn til sammen i inntil 21 lese- og eksamensdager i løpet av et studieår.

Arbeidstakere som tar etter- og videreutdanning som har liten eller ingen betydning for virksomheten, har rett til permisjon med lønn til sammen i inntil syv lese- og eksamensdager i løpet av ett studieår.

2. For studier som omfatter fag fra videregående skole, tilsvarer 20 skoletimer pr. studieår ett studiepoeng. Lese- og eksamensdager beregnes etter pkt. 1. Medgått tid til hjemmestudier har ingen betydning for beregning av studiepoeng.
3. Andre typer kurs og opplæring med avsluttende eksamen som ikke måles i studiepoeng, gir bare rett til permisjon med lønn på eksamensdagen(e). Er kurset til nytte for virksomheten, kan arbeidstakeren i tillegg gis permisjon med lønn en lesedag i umiddelbar tilknytning til eksamen.
4. Arbeidstakere som mottar stipend i forbindelse med studiene, har kun krav på lese- og eksamensdager uten lønn, jf. pkt. 1.
5. For midlertidig ansatte i kortere ansettelsesforhold enn 12 måneder, kan det gis permisjon med lønn etter pkt. 1 – 4 ovenfor.

Kapittel 5 Varighet

§ 11 Varighet

Særavtalen gjelder med virkning fra **1. januar 2017 til og med 31. desember 2019**. Avtalen kan sies opp av hver av partene med 3 måneders varsel.

Greta A. Jonas

Tore Jensen
Abbe Culhstad
Randi Sennsaker
Andreas Børner